

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår saksbehandler
Gunhild Rønningen

Vår ref.
17/12637

Oslo,
21.11.2017

Deres ref.

Høringssvar - forskrift

Det vises til Kunnskapsdepartementets forslag til forskrift om forskningsetiske komiteer og utvalg, med hjemmel i lov om organisering av forskningsetisk arbeid av 28. april 2017 nr. 23.

Forskningsrådet har følgende kommentarer:

Sammensetning og beslutningsdyktighet

Gjeldende forskrift har eksakte krav om antall medlemmer og varamedlemmer for den enkelte komité og utvalg og for hvor mange som må være til stede for å være beslutningsdyktig. For hvert medlem i De regionale forskningsetiske komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK-ene) er det krav om personlige varamedlemmer.

Forskningsrådet slutter seg til forslaget om at det i ny forskrift oppgis et spenn på antall medlemmer for de ulike komiteer og utvalg, og bestemmelser om at disse er beslutningsdyktige når minst 2/3 av medlemmene er til stede. Dette gir mer fleksibilitet og handlingsrom. Rådet støtter forslaget om at ordningen med personlige varamedlemmer for medlemmene i REK-ene opphører og tror at en ordning med nummererte varamedlemmer per komité kan erstatte dagens ordning og gi bedre kontinuitet. Dette forutsetter imidlertid at det legges vekt på generisk kompetanse for varamedlemmene.

Kompetansekrav

Kunnskapsdepartementet ser ikke behov for å fastsette ytterligere kompetansekrav utover den som framgår av Forskningsetikkloven. Gjeldende bestemmelse i forskrift om at at minst ett medlem av Granskningsutvalget bør være tilknyttet et forskningsmiljø i et annet land, foreslås videreført. Forskningsrådet slutter seg til dette. Rådet ser det som ønskelig at arbeidsspråket i utvalget er nordisk, og at den internasjonale representanten kommer fra et annet nordisk land. Antakeligvis er det ikke hensiktsmessig å forskriftsfeste dette.

Funksjonsperiode

Funksjonsperioden for samtlige komiteer og utvalg er i dag fire år. For Granskningsutvalget kan Kunnskapsdepartementet forlenge perioden med inntil ett år om gangen. Ingen kan oppnevnes for mer enn to perioder sammenhengende.

Forskningsrådet slutter seg til forslaget om at adgangen til å kunne forlenge perioden utover ett år, også gjøres gjeldende for de nasjonale og regionale komiteene. Forskningsrådet har ikke innvendinger til at det i ny forskrift kan gjøres unntak fra regelen om at ingen kan oppnevnes for mer enn to perioder sammenhengende. Rådet mener imidlertid at behovet for kontinuitet og særlig etterspurt kompetanse primært bør ivaretas gjennom oppnevningprosessen, og ved at omtrent halvparten av komiteenes og utvalgenes medlemmer skiftes ut hvert fjerde år.

Saksbehandlingsregler

Kunnskapsdepartementet finner det ikke nødvendig å videreføre bestemmelsene om saksbehandlingen i komiteer og utvalg, til ny forskrift. Dette begrunnes med at samtlige komiteer og utvalg er egne/deler av forvaltningsorganer og Forskningsetikklovens henvisninger til forvaltningslovens bestemmelser er utfyllende nok.

Lovteknisk, er henvisning til forvaltningslovens bestemmelser tilstrekkelig. Forskningsrådet tror imidlertid at det vil kunne gjøre arbeidet med behandlingen av uredelighetssaker ved forskningsinstitusjonene lettere, dersom saksbehandlingsregler tas med i den nye forskriften. Flere av bestemmelsene i den nye loven om organisering av forskningsetisk arbeid, regulerer områder som ikke tidligere har vært fastsatt i lov. Videre gjelder bestemmelsene for private forskningsinstitusjoner som ikke er forvaltningsorganer, og der forvaltningsloven ikke gjelder direkte. Dette taler for at for at saksbehandlingsregler bør være med også i den nye forskriften. Enkel og oversiktlig tilgang til reglene vil kunne lette Granskningsutvalgets arbeid med å veilede forskningsinstitusjoner om behandling av saker om mulig brudd på anerkjente forskningsetiske normer, og kanskje også kunne bidra til å redusere saksbehandlingstiden. Forskningsrådet tilrår derfor at sakbehandlingsregler er med også i den nye forskriften. Som et minimum bør det framgå at forskningsinstitusjonen har ansvar for å forberede klagesaker til Granskningsutvalget.

Krav om sannsynlighetsovervekt

Gjeldende forskrift krever "*klar sannsynlighetsovervekt*" for at Granskningsutvalget skal kunne legge til grunn at innklagede har opptrådt uredelig.

Forskningsrådet gir sin fulle støtte til å videreføre innholdet, men at dette omformuleres til " I uredelighetssaker skal det kreves klar sannsynlighetsovervekt for de faktiske forhold som ligger til grunn for å karakterisere en opptreden som uredelig."

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Anders Hanneborg
Divisjonsdirektør

Gunhild Rønningen
seniorrådgiver

Godkjent og ekspedert elektronisk, uten signatur